

RECENSION

Javier Bardem i *No Country for Old Men*

No Country for Old Men

Originaltitel No Country for Old Men

Svensk titel No Country for Old Men

Regi Joel Coen & Ethan Coen

Producent Scott Rudin, Joel Coen, Ethan Coen

Manus Joel Coen, Ethan Coen

Foto Roger Deakins

Roller Tommy Lee Jones, Javier Bardem, Josh Brolin, Woody Harrelson, Kelly Macdonald, Garret Dillahunt, Tess Harper, Barry Corbin m fl

USA 2007

Längd i tid 2 tim 2 min

Censur från 15 år

Distributör United International Pictures AB (UIP)

Joel och Ethan Coen förkunnade, efter att deras film kammat hem fyra Oscar, varav en för bästa film, att de var tacksamma att de tilläts leka i sin egen lilla del av Filmfabrikens sandlåda. Blygsamt med tanke på att de just skapat en klassiker och kanske en av de bästa filmerna i sin karriär.

Landet för inte gamla män finns i området norr om Rio Grande, någon gång under det tidiga åttiotalet. Droger och gängkrig är en exportvara, liksom billig arbetskraft till USA:s lågstatusjobb.

Llewellyn Moss (Josh Brolin), en trailerboende vietnamveteran är ute och jagar i gränslandet när han stöter på resterna efter en blodig gänguppiggörelse, och en väska med 2 miljoner dollar.

Han tar pengarna men lyckas inte skaka av sig bilden av en döende mexikan som ber om vatten och återvänder samma natt med en dunk. Han upptäcks dock och snart har Moss både en hänsynslös amerikansk knarkbaron och de överlevande ur det

mexikanska banditgänget efter sig.

Knarkbaronen visar sig dessutom ha lejt en psykopatisk hit man med orubbliga principer och pottfrisyr, Anton Chigurh (Javier Bardem) som är så självgående att det för säkerhets skull anlitas ytterligare en hit man, den ständigt leende Carson Wells, (Woody Harrelson) för att styra upp det hela. Den lokala, lakoniskt luttrade sheriffen Ed Tom Bell (Tommy Lee Jones) tar upp jakten på mördarentouraget i vars spår det ena liket efter det andra påträffas.

Menageriet är typiska Coen-karaktärer, lysande utmejslade i regiarbetet, överlägset scenograferade och med repliker av screwball-klass. Allt lyfts ytterligare av dialogens betydelsebärande destillat, utan något som helst naturalistiskt småsnackande. För större delen av filmens karaktärer är motorn girighet men Bardems psykopat är en ostoppar terminator av närmast bibliska dimensioner som tycks drivas av en högre övermännisklig kraft.

Bröderna Coen har sedan debuten 1984 med *Blood Simple* förvaltat och förnyat amerikansk genrefilm. Nu har man också återbördat begreppet bioupplevelse. De öppna Texasvidder erbjuder i sin karghet en känsla av frihet men är samtidigt både en perfekt spelplats för ljusskygga aktiviteter och en hotfull miljö utan någonstans att gömma sig. Anslaget är magnifikt och samtidigt så olycksaligt förebådande.

I ett isande långsamt tempo skapas den pulsdrivande spänningen och vi sugs in i ett dallrande hett ökenlandskap. De oväntade vändningarna ger en perfekt intellektuell stuns till manuset. Men i Tommy Lee Jones närmast zenbuddistiska hemmafilosof får vi en dos insikt i våldets mekanismer som verkligen lever, överlever och levererar.

Louise Lagerström